

Fältstationsåret 2012

Lars Gezelius

Fältstationsåret 2012 (stationens 49:e år) var inventeringsmässigt mycket omfattande med inventeringar, räkningar, ringmärkning och flera specialstudier. Det var också utåtriktat med ett flertal guidningar vid det nya naturum som invigdes av Kungen 25 maj. Vårt nya stationshus, Åsenstugan, prövades i skarpt läge och fick bekänna färg både bildligt och bokstavligt. Ett 20-tal personer har engagerat sig i verksamheten. Ingen ny art för Tåkern noterades detta år, men sällsyntheter som sommargylling, fjällpipare och amerikansk kricka noterades, liksom landets första dokumenterade häckning av rödhuvad dykand. Stationen var bemannad hela 161 dagar, med nästan daglig bemanning från mitten av april till mitten av september. Extremt långliggande personal var Paul-August Schult (Tyskland). Långliggande personal var Karl-Martin Axelsson, Adam Bergner, Anders Olovsson, Lars Gezelius, Pau Lucio (Spanien) samt Can Yücel och Oğün Türkay (Turkiet).

Januari - mars

Stationen var bemannad 12 dagar. Två vinterfågelnrutter genomfördes i början av januari: Tåkern Runt (femtonde året) och Omberg (trettonde året). En örnräkning genomfördes 15 januari. Matning av örn vid åteln öster om Glänås samt småfåglar vid fågeltornet bedrevs. Viss småfågelfångst skedde vid Glänås och lite trädgårdsmärkning förekom vid Åsen. Två skridskoturer och en skidtur på sjön gjordes. I mars genomfördes tre gåsräkningar. Giro del Tåkern (runt sjön på cykel) genomfördes 24 mars. Vi målade om i stugan och satte upp holkar. Personal var Lars Gezelius, Kim Arrio, Adam Bergner och Bengt Andersson.

April-maj

Under april var stationen bemannad 15 dagar. En tran- och gåsräkning genomfördes. Inventeringarna av strandängarna påbörjades, liksom kartering av gråhakedopping, brun kärrhök, rördrom och trana. Fem omfattande paddlingsturer i sjöns västra halva gjordes för att kartera gråhakedopping. Under maj var stationen bemannad 30 dagar. Strandängarna inventerades, grågåskullar räknades och karteringen av skäggdopping,

skedand, årta, snatterand, pungmes, trastsångare, skrattmåsar och tärnor påbörjades. Ringmärkning visades vid Glänås under fågelskådningens dag. Holkarna vid Åsen och Glänås kollades. Två större specialprojekt genomfördes, dels studier av vassångarens val av revir (Adam Bergner) och dels studier av födotillgång för vadare på strandängar (Paul-August Schult). 14 paddlingsturer gjordes, de flesta (10) till Renstad yttre men även en till Tovören, en till Prästören, en vid Väversunda och en i östra vassen. Personal under månaderna var bl.a. Paul-August Schult (Tyskland), Adam Bergner, Lars Gezelius, Lars Nilsson, Karl-Martin Axelsson och Joakim Wallin. 25 maj invigdes Tåkerns naturum av HM Konungen ackompanierad av balettdansöser ur Svansjön...

Juni-juli

Under juni var stationen bemannad 28 dagar. Arbetet under perioden dominerades av inventeringar av häckande fåglar på strandängarna samt trastsångare, vassångare, rördrom, måsar, tärnor, doppingar, trana och pungmes. Punkt-ruttsinventeringarna "Tåkern runt" och Omberg genomfördes. Inventeringarna ute i sjön omfattade

Under hösten höll Adjan De Jong och Thomas Heinicke ett seminarium om sädgässens flyttning, med fokus på skillnader i utseende och uppträdande hos skogssädgäss och tundrasädgäss. Det var både utomhusguidning och seminarium inomhus i nya naturum som erbjuder en fin föreläsningsmiljö.

totalt 16 paddelturer fördelat på Renstad yttre 5, Prästören 1, Tovören/Svälinge 5, västra vassarna 2, östra delen 1, Källstadviken 1 och Lorbydeltat 1. Ringmärkning av boungar av skrattnås, fisktärna, svarttärna, pilgrimsfalk och holkhäckande fåglar bedrevs. Den traditionella nattsångarinventeringen genomfördes 5 juni. I juli var stationen bemannad 27 dagar. Den standardiserade ringmärkningen vid Renstad kanal startade och fångst bedrevs under totalt 20 morgnar. I övrigt inventerades knölsvan och rastande vadare. En paddeltur till Tovören genomfördes. Personal var Karl-Martin Axelsson, Johan Molin, Lars Nilsson, Sari Cunningham (USA) och Julie Percival (Nya Zeeland), Adam Bergner, Kim Arrio, Paul-August Schult, Anders Olovsson, Lars Gezelius samt Ogün Türkay och Can Yücel (Turkiet).

Augusti-september

I augusti var stationen bemannad 29 dagar och i september 15. Personal var Karl-Martin Axelsson, Kim Arrio, Pau Lucio (Spanien), Paul-August Schult, Adam Bergner, Ogün Türkay, Ellen Hultman och Lars Gezelius. Stationen gästades av de tyska limnologiststudenterna Elise Domke och Pia Fetting. Två simfågelräkningar och två gås- och tranräkningar genomfördes. Ringmärkning vid Renstad kanal bedrevs 25 morgnar i augusti och 12 i september. I augusti deltog vi i Bioblitz i Gränna, ett evenemang för att lyfta fram biologisk mångfald i Vätternbranterna.

Oktober-december

Under perioden var stationen bemannad sex dagar. Fyra gåsräkningar och en simfågelräkning genomfördes. Ringmärkning bedrevs vid Renstad

kanal fem morgnar under oktober, och Christer Elderud bedrev kvällsfångst av dvärgbeckasin vid Glänås och Furåsa. Ett seminarium om flyttande sädgäss hölls i samverkan med Adjan De Jong, SLU Umeå. Personal/Gåsräknare var bl.a. Bengt Andersson, Karl-Martin Axelsson, Kim Arrio, Tommy Berg, Peter Berglin, Adam Bergner, Benny Ekberg, Ellen Hultman, Bo Håkansson, Konny Hörberg, Staffan Kvist, Gunnar och Elke Myrhede, Jan-Erik Nordqvist, Tommy Tyrberg. Övriga som bidragit med inventeringsinsatser är Göran Bergengren, Christer Eriksson, Jan Henriksson och Magnus Swenson.

Verksamhet och inventeringar har figurerat både i radio och press. Det var en kort resumé av fältstationsåret 2012. Ett varmt tack till alla som bidragit.

Lars Gezelius

S. Krängev. 16

585 99 Linköping

Väder

(data från SMHI, där temperatur avser väderstationen Härsnäs, ca 40 km öster om Tåkern och nederbördsdata från Omberg)

Det blev över lag ett mildt och nederbördsrikt år. Vintern blev relativt mild och tämligen snöfattig. Sjön frös i mitten av januari och var isbelagd till mitten av mars. Den snöfattiga vintern gjorde att vårfloden uteblev och strandängarna var relativt torra under våren. I mars kom vårvärmen snabbt och den höll sedan i sig under maj, medan juni tyvärr blev sval och regnig. Hösten blev tämligen varm och synnerligen nederbördsrik. I december slog vintern till hårt med kyla och snö.

FOTO: ADAM BERGNER

Can Yücel från Turkiet (t.v.) och Paul-August Schult från Tyskland håller koll på strandängarna.